

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2518201491
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2518201491.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Arnouldovej a sudcov JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Fedora Benku vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: D. G., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, dieťa rodičov: matky S. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX a otca S. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., B. XXXX/X, o zvýšenie výživného na maloleté dieťa, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Piešťany zo dňa 4. októbra 2019, sp. zn. 13P/12/2019, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** **p r á v o** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom, napadnutým odvolaním, súd prvej inštancie zvýšil výživné na maloletého D. zo sumy 30 eur mesačne na sumu 150 eur mesačne, ktorú je otec dieťaťa povinný platiť matke vždy do 15. dňa v mesiaci vopred s účinnosťou od 04.06.2018, dlh na výživnom za obdobie od 04.06.2018 do 30.09.2019 vo výške 1.788 eur súd otcovi povolil splácať k rukám matky popri bežnom výživnom v mesačných splátkach po 50 eur až do úplného vyrovnania dlhu tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia, čím zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 16P/20/2015-12 zo dňa 14.05.2015 v časti bežného výživného na maloletého D.. O trovách konania rozhodol súd tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu nárok.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil aplikáciou ust. § 66 ods. 2 a 5, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine. Vecne súd dôvodil, že matka dieťaťa sa na súde domáhala zvýšenia výživného na mal. D. na sumu 150,- eur mesačne od 01.06.2018. Otec dieťaťa s návrhom nesúhlasil. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že naposledy bola vyživovacia povinnosť otca k maloletému upravovaná rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 16P/20/2015-12 zo dňa 14.05.2015. V tom čase mal. D. navštevoval prvý stupeň ZŠ, v súčasnosti má 13 rokov, od 09/2019 navštevuje 8. ročník ZŠ, navštevuje školskú jedáleň, kde matka uhradila sumu 37 eur za celý školský rok, predtým uhrádzala sumu 23-24 eur mesačne. Rovnako ako v minulosti, ani teraz nenavštevuje žiadne platené krúžky, ani nemá žiadne zdravotné problémy vážneho charakteru. Matka dieťaťa v čase posledného rozhodovania súdu o výživnom mala 2 vyživovacie povinnosti, pracovala s priemerným mesačným zárobkom v čistom cca 500,- eur, jej partner poberal výsluhový dôchodok vo výške 875 eur mesačne. Toho času má matka už len vyživovaciu povinnosť k mal. D., vyživovacia povinnosť k dcére, ktorá je zamestnaná, jej odbudla už pred dvomi rokmi. Matka pracovala do 30.06.2018 vo V. P. s priemerným mesačným zárobkom v čistom cca 655,-eur, od 07/2018 až doposiaľ pracuje s priemerným mesačným zárobkom v čistom 933,10 eur, poberať na syna prídavok a tiež daňový bonus, jej partner poberať výsluhový dôchodok, cca 900 eur mesačne. Matka býva so synom a s partnerom v jeho rodinnom dome,

hospodária spoločne, náklady na bývanie uhrádza priateľ mesačne vo výške cca 174 eur. Matka dieťaťa vo na pojednávaní súdu uviedla, že za obdobie 06/2018 až 09/2019 jej otec prispel nad rámec súdom stanoveného výživného celkovo sumou 120 eur a mimo toho dal na Vianoce 2018 synovi darom 250 eur, aby si zakúpil nejaké darčeky. Otec v čase posledného rozhodovania o výživnom dosahoval čistý príjem cca 550,-eur. Okrem mal. D. iné vyživovacie povinnosti nemal žiadne, a tak je tomu doposiaľ. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplynulo, že naposledy bol otec vedený ako SZČO od 01.07.2018 do 30.06.2019 s vymeriavacím základom 477 eur mesačne, z daňového priznania otca vyplynulo, že za rok 2018 mal príjmy zo živnosti vo výške 5105 eur, výdavky vo výške 3063 eur, z vyjadrenia otca vyplynulo, že t.č. je bez príjmu. Otec má vzdelanie - SOU stavebné, zvärač, je zdravý, dňa 12.12.2015 uzatvoril manželstvo, jeho manželka je nezamestnaná. Z vyjadrenia otca vyplynulo, že nevlasťní žiaden majetok, žije v podnájme s rodinou, jeho výdavky predstavujú nájom 380 eur, platby do Sociálnej a zdravotnej poisťovne 240 eur, mobilný telefón 50-80 eur, výživné 30-100 eur, rodina 500-1000 eur, je po osobnom bankrote, na obživu si ponecháva 500-1000 eur. Súd bol toho názoru, že príjem otca v rozhodnom období nezodpovedá jeho možnostiam a schopnostiam. Ak by sa otec zamestnal v odbore, v ktorom sa vyučil - ako zvärač, mohol by dosahovať príjem minimálne vo výške cca 750,- eur mesačne netto, z ktorého by si mohol plniť výživné na syna v takom rozsahu, aby boli uspokojené jeho odôvodnené potreby, pričom súd poukázal na voľné pracovné miesta na trhu práce (ktorú skutočnosť mal súd z obsahu spisu za preukázanú ponukami práce vytlačenými z internetových stránok s uvedením zárobkov), a preto aj na základe uvedeného v súlade s § 75 ods. 1 Zák. o rodine pri rozhodovaní vychádzal z príjmu otca, ktorý by tento mohol dosahovať - a to vo výške cca 750,- eur mesačne netto.

3. Pri určení výživného súd prihliadal jednak na možnosti, schopnosti a majetkové pomery oboch rodičov, ako aj na odôvodnené potreby mal. dieťaťa, ktoré zdieľa životnú úroveň svojich rodičov. Pripomenul, že prvoradou povinnosťou rodičov je plnenie si vyživovacej povinnosti k mal. deťom, a Zákon o rodine kladie pred potreby rodiča potreby dieťaťa. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu detí a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich potrieb. Zákon o rodine kladie dôraz na to, že rodičia majú vyvinúť všetko úsilie na to, aby v rámci svojich možností a schopností dosahovali taký príjem, z ktorého by mohli plniť výživné na maloleté deti v takom rozsahu, aby boli uspokojené ich odôvodnené potreby. Výdavky oboch rodičov na svoje vlastné zabezpečenie sú vo vzťahu k plneniu si vyživovacej povinnosti iba druhoradé a odvodené od toho, že obaja sú povinní prispievať na výživu svojich detí podľa svojich možností a schopností tak, aby v celom rozsahu pokryli potreby oprávnených maloletých detí, aby tieto mali zabezpečenú dôstojnú životnú úroveň. Ani v prípade, pokiaľ by pomery na strane matky boli natoľko priaznivé, že by táto mohla zabezpečovať výživu mal. dieťaťa v celom rozsahu z vlastných prostriedkov, táto skutočnosť samotná otca nezbavuje platenia výživného pri rešpektovaní zásady uvedenej v ustanovení § 62 ods. 2 Zákona o rodine, podľa ktorej obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Preto súd otcovi zvýšil vyživovaciu povinnosť k mal. D. z doterajších 30,- eur mesačne na sumu 150,- eur mesačne od 04.06.2018, t.j. od podania návrhu matkou, keď na strane D. došlo od posledného rozhodovania o výživnom k na strane D. došlo od posledného rozhodovania o výživnom k výraznej zmene pomerov a zvýšeniu nákladov na výživu, zároveň došlo od posledného rozhodovania o výživnom k zmene pomerov na strane rodičov, tak ako sú opísané vyššie, a je v možnostiach a schopnostiach otca dieťaťa prispievať na výživu mal. D. uvedenou sumou, pričom predmetné rozhodnutie je aj v súlade so zaužívanou súdnou praxou Krajského súdu v Trnave. Výživné bolo zvýšené s účinnosťou od 04.06.2018, teda od podania návrhu na súd v súlade s ustanovením § 78 ods. 1 Zákona o rodine, čím otcovi vznikol dlh na zročnom výživnom za obdobie od 04.06.2018 do 30.09.2019 vo výške 1.788 eur (108 eur za 27 dní v mesiaci 06/2018 + 120 eur x 15 mesiacov - 120 eur, ktorú sumu otec uhradil za predmetné obdobie nad rámec súdom stanoveného výživného), ktorý súd otcovi povolil splácať spolu s bežným výživným v mesačných splátkach po 50,- eur až do úplného vyrovnania dlhu tak, aby otec splatil dlh do 3 rokov. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté v zmysle § 52 CMP.

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletého, ktoré odôvodnil tým, že súd prvej inštancie neúplne zistil otcove skutočné majetkové pomery a jeho príjmy. Otec pritom doložil aj daňové priznanie za rok 2018, ktoré je na spodnej hranici príjmov. Uviedol, že jeho priemerný mesačný zárobok sa pohybuje cca v sume 700 eur, pričom sa niekedy stane, že má nulový príjem mesiac aj viac. Z tých 700 eur platí 380 eur nájom, 240 eur zdravotné poistenie a sociálne poistenie, ako aj osobné potreby. Stravu uhrádza jeho manželka, ktorá je toho času nezamestnaná a vedená na úrade práce. Z

uvedených dôvodov otcovi nevychádza platiť sumu výživného určenú súdom, keďže musí platiť bývanie, aby neostal s rodinou na ulici. Navrhol, aby súd určil výživné na maloletého v sume 100 eur mesačne.

5. Matka aj kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhli napadnuté rozhodnutie okresného súdu potvrdiť.

6. Otec zotrval na podanom odvolaní a trval na výživnom v sume 100 eur mesačne, tvrdil, že nemá finančné prostriedky na platenie výživného v matkou navrhovanej sume, nemá ani vlastné bývanie, platí si podnájom vo výške 400 eur, sociálne poistenie, zdravotné poistenie a ostatné životné potreby. Je živnostník a pracuje u slovenského zamestnávateľa, avšak suma 200 eur mu nevychádza, môže si dovoliť platiť len sumu výživného 100 eur mesačne.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, ďalej len CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je vecne správny.

8. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 13P/12/2019 bolo zvýšenie výživného na maloletého D. na návrh matky, ktorá sa domáhala sumy 150,- eur mesačne. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým jej návrhu vyhovel a uložil otcovi zaplatiť v splátkach aj zročné výživné za obdobie od podania návrhu na súd.

9. Odvolací súd po preskúmaní celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil, v dôsledku čoho je jeho rozhodnutie vecne správne. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvej inštancie obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku, a považuje za správne ustálenú výšku výživného v sume 150,- eur. Iba na zdôraznenie správnosti a reagujúci na odvolacie námietky otca odvolací súd uvádza:

10. Odvolacia argumentácia otca je založená na tvrdení o nedostatočne zistenom skutkovom stave veci, v dôsledku čoho závery súdu prvej inštancie odvolateľ považuje za nesprávne. Tvrdí, že jeho aktuálne majetkové pomery mu nedovoľujú platiť výživné v súdom určenej výške 150,- eur, nakoľko jeho priemerný mesačný zárobok ako živnostníka sa pohybuje cca v sume 700 eur, niekedy má aj nulový príjem, pričom musí platiť 380 eur nájom, 240 eur zdravotné poistenie a sociálne poistenie, ako aj osobné potreby. Odvolací súd však zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že výživné v sume určenej súdom prvej inštancie zodpovedá schopnostiam a možnostiam otca dieťaťa.

11. Rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletých možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa menia pomery (por. § 78 ods. 1 Zákona o rodine a § 121 CMP). Porovnaním a vyhodnotením okolností rozhodujúcich pre určenie výšky výživného v čase posledného rozhodovania súdu v konaní vedenom v roku 2015 pod sp. zn. 16P/20/2015 a v čase vydania napadnutého rozsudku, dospel aj odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie k záveru, že návrh matky dieťaťa na zvýšenie výživného bol dôvodný.

12. Predovšetkým treba zopakovať, že v zmysle ustanovení § 62 a nasl. Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť, pričom obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, s tým, že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. V tejto súvislosti odvolací súd osobitne dáva do pozornosti, že schopnosti a možnosti povinného rodiča nemožno zamieňať s výškou ich dosahovaných príjmov, ako sa zrejme mylne domnieva otec maloletého. Táto totiž nemusí vždy zodpovedať schopnostiam a možnostiam povinného rodiča.

13. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť nielen na jeho skutočné príjmy, ale najmä na jeho reálne schopnosti, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti, situáciu na trhu práce a pod.. Pokiaľ sa preukáže, že na strane povinného došlo k poklesu alebo strate na zárobku či iného príjmu, súd musí skúmať dôvody, ktoré k tomu viedli. Súd potom postupuje v zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, podľa ktorého na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. V predmetnom konaní bolo celkom nepochybne preukázané, že nastala podstatná zmena pomerov na strane účastníkov konania, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného. Od posledného rozhodnutia o výživnom v máji 2015 uplynuli viac ako 3 roky, počas ktorých maloletý vyrástol a postúpil do druhého stupňa základnej školy (zatiaľ čo v čase posledného rozhodovania súdu bol žiakom 3. triedy, v súčasnosti je už žiakom 8. triedy), ktorá skutočnosť samotná je v rozhodovacej praxi všeobecných súdov SR považovaná za takú podstatnú zmenu pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného, keďže nepochybne s tým súvisí podstatný nárast nákladov na výživu maloletého dieťaťa. Zároveň sa od roku 2015 zmenili podstatným spôsobom aj pomery na strane rodičov. Matka je naďalej zamestnaná, pričom jej príjmy sa od roku 2015 zvýšili zo sumy 500,- eur na sumu cca 655,- eur do 30.06.2018 a následne na 933,- eur. Otec, ktorý mal v r. 2015 príjmy zo zamestnania cca 550,- eur netto, je v súčasnosti živnostníkom a tvrdí, že jeho príjmy sú nízke, a nedovoľujúce mu platiť súdom určené výživné, odvolávajúc sa pritom na daňové priznanie za rok 2018. Podľa tohto daňového priznania otec dosiahol v uvedenom roku príjem 5.105,- eur a výdavky mal 3.063,- eur, takže jeho čistý ročný príjem po odrátaní výdavkov predstavoval 2.042,- eur, čo, rozmeniac na 12 mesiacov roku, v podstate predstavuje priemerný mesačný čistý príjem 170,16 eur (2.042 : 12). Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie musel konštatovať, že otec nevyužíva svoje schopnosti a možnosti, keďže podľa otcom predloženého dôkazu tak jeho čistý príjem nedosahuje ani minimálnu mzdu. Preto okresný súd správne postupoval, keď bez ďalšieho nechal do úvahy iba tieto faktické príjmy otca, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania, ale posudzoval jeho skutočné schopnosti a možnosti, vychádzajúc zo širších súvislostí a to najmä dosiahnutého vzdelania otca maloletého (SOU stavebné - zvärač), skutočnosti, že otec je zdravý a v produktívnom veku a zároveň situácia na trhu práce mu dovoľuje vo svojom odbore sa zamestnať s mesačným zárobkom netto cca 750,- eur, čo je zrejmé z ponuky pracovných pozícií v tomto obvode, zistených súdom prvej inštancie na voľne dostupných internetových stránkach.

15. Pokiaľ otec maloletého argumentuje tým, že má vysoké náklady, je treba uviesť, že ako živnostník musí nepochybne uhrádzať vyššie náklady ako zamestnanec, ktorému zdravotné a sociálne poistenie platí zamestnávateľ. Preto podnikanie je finančne výhodné iba v prípade, ak dosahované príjmy sú aj po odrátaní výdavkov vyššie, než príjmy zo závislej činnosti, aké je otec schopný dosahovať, čo však nie je uvedený prípad, pretože otec dieťaťa evidentne dosahuje ako živnostník podstatne nižšie príjmy, ktoré zamestnávateľia ponúkajú zamestnancom v odbore, v ktorom je vyučený. Argumentácia odvolateľa preto pri posudzovaní jeho možností a schopností ako povinného rodiča nemôže obstať. Treba vychádzať z príjmov, ktoré je otec objektívne schopný dosahovať a zároveň nebrať do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné uhrádzať, pričom odvolací súd pripomína, že výživné má prednosť pred ostatnými výdavkami povinného rodiča. Dieťaťu, odkázanému na rodiča výživou, nemôže byť na ujmu, ak sa rodič správa finančne nezodpovedne a ľahkovážne. V zmysle zákona je účelom podnikania dosahovanie zisku. Pokiaľ otec nedosahuje dostatočný zisk, aby si dokázal plniť svoju vyživovaciu povinnosť primerane svojim schopnostiam a možnostiam, je jeho povinnosťou, aby si obstaral iný zdroj príjmu, ktorý mu umožní si jeho povinnosti plniť a svoje schopnosti a možnosti naplno využívať. Nie je možné akceptovať nevýnosné podnikanie u rodiča v období, keď má maloleté dieťa plne odkázané výživou len na svojich rodičov. Maloletý D. je vo veku, kedy rýchlo rastie a so zvyšujúcim sa vekom mu prirodzene vznikajú aj nové výdavky, ktoré v minulosti nemal (súvisiace so školou či voľnočasovými športovými a inými aktivitami primeranými veku dieťaťa). Zároveň nie je možné požadovať od matky, aby z vlastných prostriedkov pokrývala prevažnú časť sústavne sa zvyšujúcich nákladov na výživu maloletého a suplovala tak do istej miery vyživovaciu povinnosť otca, zvlášť, keď výlučne ona zabezpečuje dieťaťu aj osobnú starostlivosť, pretože otec sa s dieťaťom dlhodobo nestýka a nad rámec súdom určeného výživného mu prispieva iba sporadicky.

16. Za uvedených okolností tak suma výživného 150 eur je aj podľa názoru odvolacieho súdu zodpovedajúca kritériám zakotveným Zákonom o rodine, keď táto je primeraná tak odôvodneným potrebám maloletého D. s prihliadnutím na jeho vek ako aj možnostiam a schopnostiam otca a zároveň je v súlade s rozhodovacou praxou tunajšieho odvolacieho súdu, kedy pri uplatnení princípu potenciality príjmov otca suma výživného 150,- eur zodpovedá 20% zo sumy príjmu 750,- eur. Na základe uvedeného odvolací súd považoval rozhodnutie čo do výšky výživného, ako aj počiatku jeho zvýšenia za správne (keďže dôvody na zvýšenie výživného tu existovali už v čase podania matkinho návrhu na súd) a rovnako správne postupoval súd prvej inštancie pri výpočte vzniknutého nedoplatku, ktorý tiež otcovi správne povolil splácať v mesačných splátkach, ktorých výška podľa názoru odvolacieho súdu zohľadňuje jednak majetkové pomery otca ako aj ustálenú súdnu prax, v zmysle ktorej dlžné výživné by malo byť splatené najneskôr do troch rokov. Pokiaľ otec v odvolaní uvádzal, že nesúhlasí so sumou výživného 200,- eur, odvolací súd pripomína, že táto je tvorená súčtom bežného výživného 150,- eur a splátok dlžného výživného, takže po splatení dlhu mu zostane platiť iba bežné výživné.

17. Odvolacie námietky otca preto odvolací súd nepovažoval za spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozhodnutia a preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 2 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil spolu s vecne správnym výrokom o náhrade trov prvoinštančného konania. Súčasne bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP v spojení s § 396 CSP o trovách odvolacieho konania tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu nárok.

18. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák.č. 233/1995 Z.z., alebo ak ide o rozhodnutie o starostlivosti o maloletého, styk s maloletým alebo inú ako peňažnú povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa štvrtej časti CMP.